

สารบัญ
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
LW 306 (LA 321)

	หน้า
รายละเอียดกระบวนวิชา	(1)
วิธีการศึกษา	(3)
หมวดที่ 1 ข้อความเบื้องต้น	1
บทที่ 1 ประเภทของกฎหมาย	3
บทที่ 2 บทวิเคราะห์ศัพท์	9
หมวดที่ 2 คู่ความ	17
ข้อความเบื้องต้น	19
บทที่ 1 ผู้มีสิทธิเสนอคดีต่อศาลส่วนแพ่ง	21
บทที่ 2 ผู้ที่จะเป็นคู่ความได้	43
บทที่ 3 คู่ความร่วมมือ	65
บทที่ 4 การร้องสอด	79
บทที่ 5 ผู้ดำเนินคดีแทนตัวความ	123
หมวดที่ 3 เขตอำนาจศาล	139
บทที่ 1 เขตอำนาจศาล	143
บทที่ 2 กรณีไม่อาจดำเนินกระบวนพิจารณาในศาล ที่มีเขตเหนือคดีได้	177
หมวดที่ 4 คำฟ้อง	183
หมวดที่ 5 คำให้การ	307
หมวดที่ 6 ฟ้องแย้งและการหักหนี้	223
บทที่ 1 ฟ้องแย้ง	225
บทที่ 2 การหักหนี้	245

	หน้า
หมวดที่ 7	
คำคู่ความและเอกสารในคดี การตรวจรับคำคู่ความ	
การยื่นและการส่งคำคู่ความ	251
บทที่ 1 คำคู่ความและเอกสารในคดี	
บทที่ 2 การตรวจรับคำคู่ความ การยื่นและส่งคำคู่ความ และเอกสารอย่างอื่น	255
ส่วนที่ 1 การตรวจรับคำคู่ความ	255
ส่วนที่ 2 การยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารอย่างอื่น	262
หมวดที่ 8	
ผู้พิพากษาที่ทำการพิจารณาพิพากษาคดี	285
หมวดที่ 9	
อำนาจและหน้าที่ของศาลในการพิจารณาคดี	297
บทที่ 1 การใช้อำนาจในการพิจารณาของศาล	299
บทที่ 2 อำนาจที่จะให้ตัวความมาศาลและไกล่เกลี่ย	305
บทที่ 3 วิธีปฏิบัติในเรื่องคำขอคำแถลง	309
บทที่ 4 วิธีปฏิบัติเมื่อคู่ความคัดค้านข้อถามหรือคำสั่ง หรือคำชี้ขาด	319
บทที่ 5 การคำนวณ การขยาย และการย่นระยะเวลา	323
ส่วนที่ 1 การคำนวณระยะเวลา	323
ส่วนที่ 2 การขยายและย่นระยะเวลา	326
บทที่ 6 การวินิจฉัยชี้ขาดข้อกฎหมายเบื้องต้น	341
บทที่ 7 การดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ	351
บทที่ 8 การดำเนินกระบวนการพิจารณาในต่างประเทศ	359
บทที่ 9 การโอนคดี การรวมการพิจารณา และการแยกพิจารณาคดี	363
ส่วนที่ 1 การโอนคดี	363
ส่วนที่ 2 การรวมการพิจารณา	371
ส่วนที่ 3 การแยกพิจารณาคดี	377
บทที่ 10 ละเมิดอำนาจศาล	379

	หน้า
บทที่ 2 การปฏิบัติของศาลในการทำคำพิพากษาและคำสั่ง (ป.วิ.แพ่ง มาตรา 140-143)	587
บทที่ 3 หลักทั่วไปว่าด้วยการชี้ขาดตัดสินคดี (ป.วิ.แพ่ง มาตรา 144-148 และมาตรา 173(1))	605
หมวดที่ 15 ความรับผิดชอบในเรื่องค่าฤชาธรรมเนียม	633
บรรณานุกรม	643

คำนิยม

หนังสือคำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง 1 ที่ท่านกำลังถืออยู่ในขณะนี้ เป็นผลจากความสามารถในการเรียบเรียง อันประกอบด้วยอุตสาหะวิริยะของท่านอาจารย์วินัย ล้ำเลิศ ซึ่งได้พยายามค้นคว้ารวบรวม และอธิบายบทมาตราแห่งเรื่องต่าง ๆ ในการดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเข้าเป็นหมวดหมู่แต่ละเรื่อง พร้อมด้วยนำคำพิพากษาศาลฎีกาใหม่ ๆ มาประกอบเป็นตัวอย่างไว้มาก จึงย่อมจะช่วยให้เกิดความเข้าใจ และจดจำตัวบทต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้น หนังสือนี้ย่อมเป็นประโยชน์แก่การศึกษา และการปฏิบัติงานชั้นมูลฐานเกี่ยวกับการดำเนินคดีในศาลทั่วไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งอีกด้วย

หวังว่าท่านผู้ใช้หนังสือเล่มนี้ประกอบในการศึกษา จะได้รับประโยชน์สมความมุ่งหมายทุกประการ

ศาสตราจารย์สุข หงสไกร

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

คำนำ

พิมพ์ครั้งที่ 7

เนื่องจากบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ภาค 1 และ 2 ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ศาล วิธีพิจารณาคดีมีโนสาเร่ คดีไม่มีข้อยุ่งยาก และการพิจารณาโดยขาดนัด ได้ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้เหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้ศาลดำเนินคดีไต่สวนและเข้าช่วยเหลือคู่ความซึ่งไม่มีความรู้ทางกฎหมาย และให้ศาลสามารถพิพากษาให้คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นฝ่ายชนะคดีไปได้โดยทันที เมื่อคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งขาดนัดยื่นคำให้การ และเพื่อให้กระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีที่คู่ความขาดนัดยื่นคำให้การ หรือขาดนัดพิจารณาเป็นไปโดยรวดเร็ว ประหยัด และชัดเจนแน่นอนยิ่งขึ้น อันเป็นประกันการใช้สิทธิเรียกร้องของโจทก์ และทำให้คดีค้างการพิจารณาในศาลลดน้อยลงด้วย ผู้เขียนเห็นว่าการศึกษากฎหมายจะต้องติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายขึ้นใหม่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการแก้ไขปรับปรุงประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่สำคัญเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจด้วย กอรปกับกฎหมายที่ใช้อยู่เดิมค่อนข้างล้าสมัย ไม่สอดคล้องกับสภาวการณ์ปัจจุบัน อีกทั้งยังขาดความชัดเจนในหลายประการ ผู้เขียนจึงได้ดำเนินการแก้ไขไปแล้ว แต่การแก้ไขครั้งนั้นมีเวลาน้อยด้วยความรีบเร่ง เนื้อหาการอธิบายจึงมีความผิดพลาดอยู่บ้าง ในการพิมพ์ครั้งนี้ผู้เขียนได้แก้ไขคำอธิบายที่ผิดพลาดและขยายความเพิ่มขึ้น พร้อมกับเพิ่มเติมคำพิพากษาฎีกาในแต่ละบทมากขึ้น

การเรียบเรียงคำบรรยาย ผู้เขียนได้เรียบเรียงตามความเข้าใจที่ได้ศึกษามาจากท่านอาจารย์ผู้บรรยาย และจากตำราวิชากฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งของท่านอาจารย์หลายท่านด้วยกัน แต่ผู้เขียนก็ตระหนักถึงข้อผิดพลาดที่จะพึงมี ผู้เขียนจึงขออภัยในความผิดพลาดบกพร่องมา ณ ที่นี้ด้วย และผู้เขียนกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้เขียน และท่านอาจารย์ที่เขียนตำราเกี่ยวกับวิธีพิจารณาความแพ่ง ทำให้ผู้เขียนได้อ่านค้นคว้าเพิ่มเติมนำมาสู่ความเข้าใจ ประโยชน์อันใดที่เกิดขึ้นจากการศึกษาคำบรรยายเล่มนี้ ผู้เขียนขอมอบให้แต่ท่านอาจารย์ทั้งหลาย

ที่ได้ให้ความรู้แก่ผู้เขียน และบิดามารดาผู้บังเกิดเกล้าทั้งสองที่ได้ให้กำเนิดเลี้ยงดูให้
การศึกษามาจนเติบโตใหญ่ หากมีข้อผิดพลาดหรือตำหนิติเตียนประการใด ผู้เขียนขอน้อม
รับไว้แต่ผู้เดียว

ผู้เขียนขอขอบคุณสำหรับกำลังใจที่ได้รับจากคุณพัสวี ล้ำเลิศ ดร.วริยา ล้ำเลิศ
และคุณประวิทย์ ล้ำเลิศ ที่ผู้เขียนรักยิ่ง และขอขอบคุณ คุณอุไร รุจิวงษ์ ได้สละเวลา
พิมพ์ต้นฉบับ และคุณมนตรา ขวัญสมบูรณ์ ผู้พิสูจน์ตัวอักษร จนสำเร็จเป็นคำบรรยาย
เล่มนี้

รองศาสตราจารย์วิหัย ล้ำเลิศ
อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง